

Poština plačana v gotovini.

NaročninaCena letno 30 Din, polletno 15 Din,
za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

**MURSKA
KRAJINA****Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko****Cena oglasov**Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 12 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

IV. LETO

Murska Sobota, 13. januarja 1935.

ŠTEV. 2

Sporazum v Rimu.

Mnogo časa se je že pripravljala sestanek med Lavalom, francoskim zunanjim ministrom in italjanskim ministerskim predsednikom Mussolinijem. Prav radi tega se je pažnja najširše javnosti koncentrirala v Rimu. Mi Jugoslovenci smo zelo zainteresirani na francosko-italjanskem sporazumu zakaj, Francija je tista velesila in tista predstaviteljica bloka, med katere se naslanjajo politične kombinacije zvez, katerih članica je tudi naša država, dočim je druga velesila pokroviteljica teženj, ki so našim najbolj nasprotni. Mi smo mislili, da se bodo naša nasprotstva pri napovedih s francosko-italjanskih pogajanjih likvidirala s sporazumom Male antante, a smo se zelo motili, ker se ta vprašanja niso reševala, kaj še likvidirala. Če se ta vprašanja niso reševala, si moremo misliti, da obstojajo med velesilama druga vprašanja, ki se morajo rešiti in so morda še nujnejša od podunavskih razmer. Tako so se reševali problemi, ki so zadevali predvsem Pariz in Rim.

Tako področje teh razgovorov je francosko-italjanski sporazum v kolonijskih zadevah. Ker sta se državnik tako dobro sporazumela izgleda, da so bile kolonije najmanj komplicirane. Francija ni mnogo žrtvovala in bi bilo tudi neumno misliti, da bi. Šlo je samo za mejne korekture v saharškem območju, ampak zopet ne toliko, da bi Italiji prineslo ob Čadskem jezeru kako izboljšanje trgovine. V Tunisu pa izgleda, da je Francija prej kaj pridobila kot izgubila. Posebno važno je dejstvo, da sta oba državnik opustila vprašanje Sredozemskega oboroževanja, ki je povzročalo nekdanjo največjo napetost med obema silama. Če bi hoteli prav dobro pregledati dogovore, bi pač prišli do zaključka, da je bil glavni namen teh pogajanj zblizanje med obema romanskima narodoma, katerega že ne bilo, odkar je zavladal fašistični režim. Tudi pakt o garanciji neodvisnosti avstrijske republike je nekaka garancija med Parizom in Rimom za tesno sodelovanje, med tem ko so avstrijske sosedne le vabljeni k pristopu.

Ako danes prinašajo časopisi vesti, da francosko-italjanski sporazum nikomur ne škoduje, smo prepričani, da je tudi tako, zakaj v Rimu so se opustila vsa vprašanja, ki se tičejo srednjeevropskega problema, kar je seveda popolnoma jasno, ker se

niti Mala antanta, niti Balkanska zveza pri rešitvi tega problema ne da omalovaževati.

Dne 11. januarja je sklicana seja Male antante. Na tej seji bo Mala antanta postavila zopet točne predloge za rešitev srednjeevropskega vprašanja.

Plebiscit v Posarju.

Velike skrbi povzročajo Francozom plebiscit v Posarju, ki bo dne 13. januarja. Posarje je del velikega predora, katerega se je posluževal enkrat eden, enkrat drugi od sosedov. Zgodovina nam pripoveduje o velikanskih armadah, ki so se prerivale skozi ta predor. Po tej poti so hodile vojske Ludovika XIV. in po isti poti so Nemci vračali Francozom obiske. Zgodovina francosko-nemških sporov je že stara in vedno je bilo Posarje ozemlje velikanskih sporov in prelivanja krvi.

Zmagovita Francija je na mirovni konferenci zahtevala od Nemčije to ozemlje samo za to, da bi zamašila nemškim trupam pot v Francijo na prav enostaven način, da ga namreč zasede. Briand se je trudil na vse načine, da bi Posarje prodal Nemčiji za 300 milijonov zlatih Mark, ter bi se na ta način izognil ljudskemu glasovanju. Toda Poincaré je te račune raztrgal in vpostavil režim prava. To je: Posarje naj glasuje.

Tako je prišlo do tega, da bodo Posarčani glasovali in se morali odločiti ali za Nemčijo, ali za Francijo, ali za samostojnost. To ozemlje meri 1900 km² in ima 830 000 prebivalcev. Ti so po ogromni večini Nemci. Francozov ni, ali pa jih je jako malo in le v nekaterih vaseh. Po veri je več kot 2/3 katoličanov, po poklicu pa je največ industrijskega delavstva, kar je umljivo z ozirom na velikanske rudnike.

Ako bi danes bile v Posarju normalne razmere, potem bi pač izpadlo glasovanje tako, da bi vsi Nemci izrazili željo, da bi se to ozemlje povrnilo Nemčiji. Toda razmere v Posarju niso normalne in prav te so danes zanesle v Posarje veliko zmedo. Posarčani se danes sprašujejo, kaj bo z njimi, ako se 13. januarja potopijo v Nemčijo.

Mi želimo, da bi nastopili med Francijo in Nemčijo odnošaji miru, ker vemo, da bi ta mir tudi vplival na našo državo.

RAZGLED PO SVETU

Vojaška diktatura v Rusiji. Angleški listi objavljajo senzacionalne vesti o razvoju dogodkov v sovjetski Rusiji. Po teh vesteh je notranji politični položaj v Rusiji tako resen, da se vlada, zlasti pa Stalin, bavi z mislijo, da se v zagotovitev notranjega miru in reda dajo vojski posebna pooblastila, kar bi pomenilo v bistvu uvedbo vojaške diktature, kateri bi stal na čelu komisar Vorošilov ali pa general Blücher, poveljnik ruskih čet na vzhodu. Revolucionarna reakcija je zlasti močna v Ukrajini, kjer je objela že najširše kroge in so potrebni najostrejši protiukrepi. Že nekaj časa se dogaja, da mečejo cele pošiljke glavnih boljševiških glasil na gnojšča. Število prijetih in zaprtih postaja vedno večje.

Potres v Turčiji in Nemčiji. Zadnje vesti vedo poročati o močnih potresnih sunkih po vsej Turčiji in v Porurju v Nemčiji.

V Španiji še ni miru. Radi vtihotapljenja orožja, pri čemer sta vme-

šana tudi dva ministra, je španska vlada sklenila že za mesec dni podaljšati obsedno stanje.

V Albaniji se nekaj dogaja. Zadnje čase prihajajo iz te dežele zelo nasprotujoče si vesti o notranjih nemirih. Albanci so že do grla siti sedanje vladavine, ki jih je prodala Italijanom.

Omiljenje krize. Ugledna nemška revija „Wirtschaft“ prinaša točne podatke o trgovini in sicer iz 56 držav. Na podlagi teh podatkov je razvidno, da se razvija poljedelstvo in sicer za 39% od teh 56 držav, za 33,4% se gospodarstvo obnavlja in le 19% se še nahaja v gospodarski krizi in 9% v gospodarskem nazadovanju. V primerjavi z letom 1933 se tedaj nahaja večina držav v gospodarskem napredku. Celotna industrija se razvija mnogo boljše, kakor v letu 1933, kar je razvidno iz večje delavske zaposlitve. Cene industrijskih izdelkov padajo, kar je najboljši dokaz za izboljšanje gospodarskih razmer.

Koliko denarja so pustili tujci v letu 1934. pri nas? 700 milijonov dinarjev, ki so jih pustili tujci v naši državi, je pač lepa vsota. Od te vsote odpade na hotele, prenočišča in gostilne več kot 400 milijonov dinarjev, na železnice 165 milijonov, na ladje 54 milijone, na trgovino 16 milijonov, ostalih 55 milijonov je potrošenih v druge svrhe.

O izvozu naših jajc. Ta izvoz pada. Italija, ki bi lahko kupila večje količine našega blaga, nam dela vedno večje težkoče. Italija zahteva, da mora biti vsako jajce označeno s posebnim znakom, ko prihaja iz Jugoslavije. Poleg tega mora biti zaznamovano s posebnim lakom, ki ga je težko dobiti. Švica je v zadnjem četrtletju kar odklonila uvoz, le nekaterim trgovcem se je posrečilo dobiti za izvoz jajc posebna dovoljenja. Tako nam je ostala trgovina z jajci le z nemško državo, ali tudi tu so ovirali promet kliring in predplačila fakture. Avstrijski kontigent je bil izčrpan. S Čehoslovaško nismo mogli trgovati, ker nas je pobijala poljska konkurenca, Francoska ni sploh prišla v poštev.

Dr. Artuković bo izročen Jugoslaviji. Jugoslovanski nosilec min Spasilac, je došel, kakor poročajo listi, v Marseille, da prevzame terorista Artukovića po nalogu naše vlade. Artuković je bil v oktobru prejšnjega leta aretiran. Med teroristi je veljal kot posebno važen član. Naša vlada je zahtevala izročitev ne toliko radi političnih pregreh, kakor radi drugih zločinov, ki jih ima Artuković na vesti.

Društvo „Soča“

je poslalo predsedniku vlade sledeči brzojav:

Gospod
Bogoljub Jevtič, predsednik vlade
Beograd.

Jugoslovani iz Julijske Krajine, združeni v društvu Soča v Murski Soboti, se Vam zahvaljujemo za dosedanja prizadevanja v prid jugoslovenskih manjšin pod Italijo in Avstrijo in Vas prosimo, da zastavite vse sile za olajšanje njihovega težkega položaja. Smo vedno pripravljene žrtvovati svojo kri za osvoboditev naših zasužnjenih bratov in za Veliko Jugoslavijo!

Čuvajmo jugoslavijo!

SOČA.

Vljudno prosimo vsa društva v srezu, da bi odposlala na isti naslov brzojavke slične vsebine, ker se nam zdi, da je ravno zdaj čas, ko je to zelo potrebno.

Slavnostna otvoritev telefona v Šalovcih.

Dne 29. decembra 1934 se je otvoril telefon na novi pošti v Šalovcih. Pred občinskim poslopjem, kjer je nameščena tudi pošta, je bil postavljen krasen slavolok, pod katerim so se zbirali občani, obč. odbor in gasilci, ter čakali na otvoritev. Ob 10. uri je dospel avto z gg. nar. poslancem Benkom, poštним upravnikom Vutkovičem in ing. Podbojem. Došle goste je sprejela domača gas. četa, potem jih je pa pozdravil Žiško Janez, predsednik občine Šalovci, ki je ob tej priliki izročil g. narodnemu poslancu diplomu kot častnemu občanu občine Šalovci.

Gosp. narodni poslanec se je v ginljivih besedah zahvalil za izkazano mu čast, ter v lepem govoru orisal važnost telefona. V imenu g. poštnega direktorja je govoril g. poštni upravnik Vutkovič iz M. Sobote. Za tem je govoril g. ing. Podboj iz Maribora, ki je v svojem govoru povdarjal važnost in potrebo telefona. Na koncu je govoril še g. Števanček Rudolf š. upr., ki je v kratkem očrtal ustanovitev pošte in telefona v občini, ter se zahvalil g. narodnemu poslancu za njegove uspešne intervencije, ker je edino njegova zasluga, da je občina dobila pošto in telefon. Zahvalil se je obenem vsem onim gospodom, ki so podpirali to akcijo ter pripomogli, da je občina po težki in dolgoletni borbi vendar enkrat prišla do zaželjenega uspeha. Končno se je spominjal g. nar. poslanec blagopok. Vit. kralja Aleksandra I. in Nj. Vel. kralja Petra II., na kar so navzoči odgovorili s trikratnimi „Slava“ in „Živio“ klici. Za tem se je izvršila formalna otvoritev telefona, potem pa slavnostni banket v gostilni g. Štefanec.

Zaklan od matere in sestre.

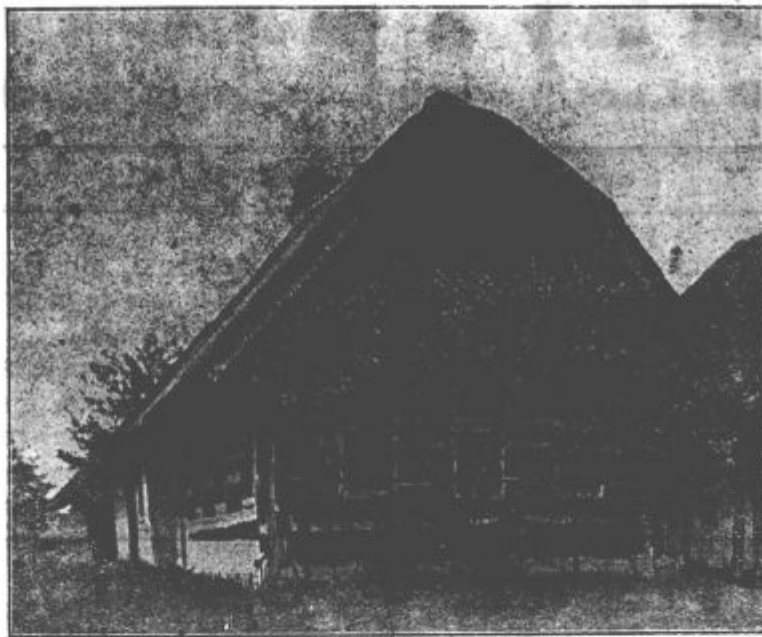
Iz Bele Crkve v Banatu poročajo o grozovitem zločinu. Pred 20. leti je odpotoval v tujino mladenič, Peter Nikolay in si služil kruh v Rumuniji ter na Madžarskem. V zadnjih letih je celo radi svoje pridnosti postal nadzornik mlina v Szegedinu, kjer si je prihranil precejšnjo vsoto denarja.

Te dni je želel proslaviti pravoslavni božič doma, kjer ga ni bilo že 20 let. Hoteč domače iznenaditi, je prišel nepoznan v domačo hišo. Mater, ki ga ni spoznala, je naprosil za prenočišče. Dala mu je sobo, kjer je

na mizi pripravil 10.000 dinarjev, da bi jih daroval materi. Ko je mati opazila, da ima „tujec“ denar, je takoj odšla h hčerki in ji predlagala, da bi „tujca“ ubili. Ponoči sta grozni sklep izvršili in zakopali žrtev v gnoj.

Drugega dne je prišla žena iskat Petra in kmalu je bilo materi in hčerki jasno, da sta umorili lastnega sina in brata.

V obupu se je sestra pognala v vodnjak, mati pa se je obesila. Tako sta se zločinki sodili sami.



Kartograf Blaž Kocen.

Slovenci nismo s'cer velik narod, a zato imamo dovoljno število velikih mož, da se lahko z njimi pred svetom postavimo.

Tak velik mož—učenjake, sin kmetске hiše, je bil tudi znameniti kartograf Blaž Kocen, ki se je rodil v Ponikvah, dne 24. januarja 1821 l.

Še danes se naši najboljši atlanti—zemljevidi izdelujejo na podlagi stari Kocenovih. V njegov spomin prinašamo sliko njegove skromne rojstne hiše, v dokaz, da se tudi pod kmetško streho porodijo veliki duhovi.

DOMAČE VESTI

— **Silvestrov večer.** Ta v prejšnjih letih toliko proslavljen večer je letos potekel popolnoma tiho in skromno, skoro neopažen. Naše prebivalstvo stoji še vedno pod globokim čustvovanjem. Nekateri so pričakovali Novo leto kar doma, drugi v gostilni in le malo je bilo takih, ki so se ta večer zabavali. Seveda bi bilo želeli, da bi se plesi opustili ali vsaj omejili do gotove ure v teh resnih časih.

— **Himen.** Poročil se je minulo nedeljo gospod Berke Štefan, privatni uradnik pri g. Benku, z gospodično Glazarjevo iz Murske Sobote. Čestitamo!

— **Šahovska simultanka.** V petek, dne 11. t. m., zvečer ob 8. uri bo odigral g. Nemeč Janez v kavarni Faflik šahovsko simultanko proti 25 do 30 nasprotnikom. Šahisti, ki ho-

čejo igrati na simultanki, naj to čimprej javijo g. Faflik Viktorju.

— **Prosimo živeža!** Naše koristne ptice se obračajo do nas s posebno prošnjo, da bi jim v hudi zimi, ko pokriva planjave sneg in mraz, priskočili na pomoč in jim natrosili zrnja. Opozarjamo vse ljubitelje naših ptic, da ne pozabijo na nje v hudi zimi.

— **Lutkovni odsek sokolskega društva M. Sobota.** Po dolgem času je Lutkovni odsek zopet razveselil našo mladino z igro: „Vragov svak“. Pred igro se je kratkočasila mladina s pripovedovanjem pravljic. Lutkovni odsek se je postavil na stališče, da je potrebna mladini predvsem vzgoja. Te pravljice bodo prinesle Sokolu najlepši in najbogatejši zaklad, našo mladino, ki ne bo nikdar v življenju pozabila mladostnih dni, a tudi ne

Sokola. Lutkovni mojster Abakumov je razveselil mladino s prav izbrano igro: „Vragov svak“ in tako pogodil otroška srca, da komaj čakajo, kda se bo igra ponovila. Da potolažimo njih hrepenenja, sporočamo vsem ljubiteljem lutkovnega gledališča, da se bo igra ponovila v nedeljo 13. jan. o 15. uri.

— **Vsaka gospodinja, ki hoče svoje perilo ohraniti dolgo let, per dosledno le z Zlatorog-ovim terpentinovim milom.** Zlatorog-ovo terpentinovo milo sestoji le iz najboljših surovin, vsled česar zajamčeno ne škoduje niti najfinejši tkanini. Zlatorog-ovo terpentinovo milo je domači izdelek. Priporočamo ga vsem gospodinjam!

— **Veliki Dolenci.** Na novega leta dan je priredila naša sokolska četa igro „Krivoprisežnik“. Velika šolska soba je bila nabito polna ljudstva, ki je z velikim zanimanjem sledila poteku igre. Četa pripravlja še za to leto „Desetega brata.“

— **Motovilci.** V petek 4. jan. 1935 so pri Gomboc Petru v Motovilcih kolinili. Proti večeru so spuščali mast in pekli slanino. Ker je ognjišče še iz „starih kovov“ in dimnik lesen, se je vsled velike vročine na podstrešje vnel dimnik, tako da je bilo na mah vse podstrešje v plamenu. Le hitri gasilski pomoči se je zahvaliti, da ni zgorelo vso poslopje do tal. Pač pa so ognjeni zublji uničili vso poljsko orodje, vsled česar utrpi posestnik veliko škodo.

— **Budinci.** Uprava narodne šole v Budincih je s sodelovanjem kraj. š. odbora in gas. čete v Budincih priredila dne 30. dec. 1934 otroško igro z božičnico, katera je v polnem obsegu uspela. Obdarovanih je bilo 60 otrok z oblačilnimi in perilnimi potrebščinami. Na šoli je bila do sedaj ta ena največjih božičnih prireditev. K božičnici so izdatno prispevali kraljevska banska uprava, Ciril-Metodova družba, Banov. odbor društva R. K. v Ljubljani in kraj. š. odbor v Budincih v blagu in v denarju. Vsem darovalcem izreka šolska uprava v imenu staršev tukajšnje obmejne šole prisrčno zahvalo!

Kmetska trdovratnost.

(Nadaljevanje.)

In že hiti skozi stranska vrata, da vihra svilena halja daleč za njim. „Ali si magari za vice, če bo treba?“ vpraša Hudnik.

„Magari za pekel! Pa naj pride sam sveti Peter!“

In pride res sam sveti Peter, tako lep star gospod — še pleši se nikoli ne nadiviš — da bi bila možakarja kar na brvi pokleknila, če ne bi bilo, da takoj vidi, koliko bo opravil.

Ali glej — toliki svetec božji ju komaj zagleda, ko se že iz vsega srca zasmehuje, da mu solze zalivajo preljubeznive oči.

„In da bosta na vekomaj tukaj čepela, Tolminca? se mu naposled posreči iz smeha.

Izmed trdovratnikov, čisto zbeگانib, da sta samo za veselje, kamoli

za nevoljo in spotiko, skoro že ponižno odgovori Hudnik:

„Bi, če ne bo zamere . . .“

„Kakšna zamera hudimanova bo!“ meni dobrohotni presvetnik. „Saj nista nikomur na poti! Kar pusti ju!“ se obrne k nadzorniku. „Naposled: kaj je nebesom namen? Da tu rajniki doseže čim največjo srečo! No, in če ju ta dva najdetana na tem drogu . . .“

In se že spet smeje in stopa počasi tja dol proti izhodu.

Toda reč je zbudila velikansko pozornost. Od vseh strani prihajajo cele procesije, da vidijo čudna tovariša, in še nikoli toliko smeha po teh prebelih poteh. Kdo bi si bil prej le izmislil, da bi jo tu gori takšno začel, kakor da ima še hlače na sebi in pipo v ustih!

Dá celo vrata iz devetega oddelka sem se odpirajo . . .

Je namreč v nebesih tako, da nebeščan iz nižjega razreda sicer ne sme v višji na poset — odredba, ki se sama po sebi razume — za pot navzdol pa ti ne gledajo tako na prste. No, tudi to občestvo je praviloma omejeno le na dva in dva najbližja razreda, ko vendar ni, da bi se stanovalci prvih razredov — sami odlični svetniki — kar meni nič, tebi nič mešali med kakšne Hudnike in Rineže, ki sta se komaj nekako ujela tu gori . . .

Prav iz te uredbe pa se razvije spletkica, ki je za naša junaka tolikega pomena . . .

Omenili smo namreč, da so ju začeli prihajati gledat tudi že nebeščani iz devetega oddelka. Ti potem komaj čakajo, da jih poseti kdo iz osmega . . . Zakaj tega, kar imenujemo tu doli „novice“, gori res ni preveč. Zdaj pa kaj takega! Kar verjeti

ne morejo osmjaki, ki slišijo in čujejo. Pa da je reč vsak dan celo bolj in bolj zabavna, pripoveduje devetnjaki. „Čim dalje ju gledaš, bolj se moraš smejati. In če že misliš, da si se nasmejal, se naenkrat zasmeje sosedek pa te ima še z večjo močjo. Jojmene jojmene, človek bi počil!“

Osmi oddelek že kar ne more več strpeti! Ves se gnete k vratom devetem, ki je itak skoraj ves dan prazen — samo da se odpočijejo od smeha, se vračajo devetnjaki domov — a kje sta naša dva junaka tam zadaj? Ne, ni drugače — ljubi sosejda naj ju zvabijo sem v svoj oddelek, lepo ju prošijo! Kaj imajo desetnjaki kakšno posebno pravico do njiju? Pa naj jim magari rečejo, da se je izkazala sodba za krivo in da je sam sveti Peter ukazal tako! Moža bosta še zadovoljni, koliko lepše je v devetem oddelku!

(Dalje.)

ornja Lendava :

— **Tečaj o materinstvu.** K naši najnovejši notici o tečaju za žene in dekleta dodajemo, da bo prvi del tečaja, nauk o materinstvu, drugi del pa o negi in prehrani dojenčkov, kakor smo se zadnjič poročali. Tečaj bo brezplačno vodil banov. zdravnik g. dr. Lukman, a vršil se bo le ob zadostnem številu priglavljenih. Žene in dekleta, ki se zanimajo za to res važno stvar, naj se prigravajo pri gđc. Ani Župarovi, učiteljici v Gor. Lendavi. Predavanja bodo zanimiva in izredno važna za vsako bodočo mater, zato udeležbo toplo priporočamo vsem ženskam in odraslim dekletom. Začetek tečaja objavimo pravočasno.

— **Nesreča.** 8 letni Škaper Ernest Doličev je tekel iz šole in padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v podkolenu. Nahaja se v dolni oškrbi.

— **Zaključek samarijanskega tečaja.** Od 4. decembra 1934 dalje se je vršil dvakrat tedensko po 2 uri masijski samarijan. tečaj. V petek dne 1. jan. 1935 se bo ta tečaj v obliki pisnih pism zaključil. Udeležba je bila od strani gasilcev vso dobo predavanj izredno veljavna. Vsi so z zanimanjem sledili važnim predavanjem ter se teoretično in praktično znatno izpolnili tako, da bodo odslej svojo važno nalogo ob priliki nezgod in požarov zadovoljno in pravilno opravljali. G. banovinskemu zdravniku dr. Lukmanu, ki je brezplačno z vso požrtvovalnostjo vodil ves tečaj, se gasil. čete tem obtem za njegov trud najiskrenejše zahvaljujejo.

— **Društvo Jadranske straže** ima nedeljo 20. jan. ob 15. uri popoldne šoli svoj občni zbor. Udeležba članov obvezna.

— **Družinska sreča.** Na predvečer v. Treh kraljev so vile „Rojenice“ oklonile priljubljenemu zdravniku g. dr. Lukmanu drugega sinčka-junaka Lušana. S srečnimi starši se veselijo tudi mi!

VSAM TEDEN ENA.

V Črni gori je živil možak, ki ob vsaki priliki izjavil: „Bogme, ovo je istina.“ Prišel je k njemu sosed, ki ga je hotel malo potegniti in mu je rekel: „Veš, za Božič sem porabil siromakom 500 Din.“ Možak je sveda odgovoril: „Bogme, ovo je istina!“ „Saj ni res! Nalagal sem te,“ je zasmejal sosed. „Bogme, ovo je istina,“ pritrtil je možak.

Naši delavci v Franciji.

Poznam se dobro s sezonskim delavcem, ki je bil že trikrat v Franciji na sezonskem delu in se namerava še vedno znova podati v Francijo. Zelo me je zanimalo, kako pravzaprav živijo naši delavci v Franciji in kakšno delo opravljajo tam; zato sem povprašal omenjenega delavca, ki mi dober prijatelj, in mi je začel pomagati tako-le pripovedovati: Prišli smo na delo meseca maja. Nam, ki smo bili že večkrat v Franciji, zlik ni delal posebnih težav in smo našega gospodarja že dobro razumeli.

H gospodarju nas je prišlo vse skupaj 7 jugosl. delavcev, vsi rekurci. Za stanovanje se nam je pokazala velika baraka, to je bila ena

velika soba, v kateri smo živeli vsi skupaj. Barako smo potem predelali na več oddelkov in smo bili razen vlažnega stanovanja še zadovoljni, če pa drugače ne more biti. Mi Prekmurci se z vsem zadovoljimo. Naš gospodar je posedoval okoli 300 ha zemlje, ki je bila posejana s pšenico, ovsem in repo. V maju, ko smo prišli tja, smo opravljali razne posle, kakor okapanje sladkorne repe, sušitev lucerne i. t. d.

Kaj ste si pa navadno kuhali? Kuhar je bil vsak dan drugi delavec ali pa je to službo vršil en teden eden delavec, drugi teden drugi. Kuhali pa smo zjutraj kavo ali pa samo mleko, kar je bilo hitreje, ker smo morali že ob 7. uri biti na delu. Delali smo potem do 12. ure, ko je moral kuhar pripraviti kosilo, kar ni bilo težko, kajti naš jedilni list je bil vedno isti, namreč krumpirjeva juha. Popoldan se je delo zopet začelo ob 1. uri in je trajalo do pol 8. ure. Hrana v Franciji je precej draga tako, da n. pr. 1 kg kruha stane 2 fr.

Francozi žanjejo žitarice s stroji, ki delajo mnogo hitreje, kakor človeške roke. Vendar se pa vrši okapanje in izdiranje sladkorne pese z ročnim delom, ker je preciznejše. Sladkorna repa je dolga, ker glavna korenika zraste globoko v zemljo in ravno ta korenika se mora radi svoje vrednosti cela izdreti. Za izdiranje repe smo imeli posebne kratke vile. Izdiranje se vrši tako, da moramo biti globoko sklonjeni in radi tega zelo boli hrbet, dokler se človek ne privadi delu.

Pretrpimo pa radi marsikaj v zavesti, da se nam to delo vsaj plača in imamo upanje, da bo nekoč boljše. Gospodar nam je plačal na dan 20 in celo 25 frankov. Stanovanje smo imeli, kakor sem že rekel brezplačno, razen hrane, ki smo si jo morali sami kupovati.

Koliko si pa pravzaprav prinesel denarja domov?

Ves moj zaslužek, ki sem ga dobil v Franciji, je okoli 12.000 Din, to je zaslužek v sedmih mesecih. Denarci so sicer lepi, ampak potrebna je skrajna štednja v jedi in pijači ter so novci res krvavo zasluženi.

SOKOL

Poslanica vsem bratskim društvom in četam za Novo leto 1935.

Čuvajte Jugoslavijo!
Bratje in sestre!

Naša velika jugoslovenska sokolska rodovina je v minulem letu preživela znamenite dneve, ko je v Sarajevu, v Zagrebu in v Sremskih Karlovcih pokazala svojo telesno in moralno moč, svojo pripravljenost in disciplino. Imeli smo ob teh zgodovinskih svečanostih v svoji sredi draga svoje slovanske sokolske brate in sestre, med katerimi je zlasti mnogobrojno odposlanstvo bratske Češkoslovaške občine sokolske ponovno in najvidneje dokazalo in potrdilo neraz-

rušne bratske vezi med slovanskim severom in slovanskim jugom Evrope.

Radostno smo pozdravili v Zagrebu tudi brate bolgarske Junake, ki jih sedaj prištevamo med člane Zveze slovanskega Sokolstva. A naše veselje je doseglo v Sarajevu in v Zagrebu svoj višek ob pogledih na ponosne vrste naših bratov in sester iz naših sokolskih vasi, ki se v duhu sokolskega bratstva, sokolske delavnosti in državljske zavesti krepko dvigajo v novo življenje. Vstajajo v teh naših sokolskih vaseh in se množe novi neustrašeni borci za sokolske vzore požrtvovanja, poštenja, deloljubnosti, skromnosti in bratske ljubezni, ki z njimi krasi in bogate naš rod in našo zemljo. Ideja je prešinila dušo naroda, a ta duša ji daje nesluteno lepoto in neizčrpno moč! Živi zdravo in krepostno samo to, kar živi v duši naroda!

In ko smo tako stali na vzponu svoje delavnosti, da se dvignemo še dalje in še više s svojo tvorno močjo za blagor in čast domovine, je ta naša ljubljena Jugoslavija nenadoma osirotela. Sovražne sile so nam dne 9. oktobra minulega leta umorile našega viteškega kralja Aleksandra I. ujedinitelja.

V vseh nas je ena duša in ena misel, in iz te ene duše in ene misli se je tedaj izvil en krik groze in bolesti! Pesti so se stisnile, srca so zaječala, domovina se je pogreznila v najglobljo žalost. Naš pokojni Kralj je nosil v srcu tako silno očetovsko ljubezen do vseh nas, da je zaradi te ljubezni umrl. Ta tragedija je pretresla vsako našo dušo, ki drhti še danes v trpljenju.

V onih dneh občne narodne žalosti se je izpričala naša hladnokrvnost in disciplina v toliki meri in s tako velikim dostojanstvom, da smo zbudili občudovanje vsega sveta. Tako je naše trpljenje postalo obenem naša vrlina, ki je priklicala ob našo stran vse plemenito javno mišljenje in vse vodeče pravicoljubne činiteleje velikih narodov vsega sveta, ki so obsodili oni strašni zločin in zahtevali zadoščanja za nas.

V Ženevi je padla odločitev. Naša pravična stvar je zmagala: dobojevali so nekrvavo bitko v našo korist z moralno obsodbo zločincev in vseh onih, ki so jih podpirali in jim dajali potuho.

Že so se majali temelji evropskega miru in užaljene pravice, stali smo takorekoč na ostrini noža, a v mrak negotovosti in v vihar razburkanih čustev je posijal zmagoviti plamen pravice.

Vsem sestram in bratom v domovini, ki so izpričali svoje visoko sokolsko dostojanstvo, vsemu slovanskemu Sokolstvu po vsem slovanskem svetu, ki nam je na katerikoli način dokazalo svoje bratsko in iskreno sočustvovanje s težko usodo naše kraljevine, izrekamo toplo zahvalo. Predvsem moramo zopet omeniti Sokolstvo bratske Češkoslovaške republike, ki nam ponovno zagotavlja svojo globoko in trajno zvestobo:

z vami stojimo, z vami hočemo — ako treba — tudi v smrt!

To je govor sokolskega bratstva, ki odmeva iz duše v dušo; od njh k nam in od nas k njim!

Po prestani težki preizkušnji, ko je bila v igri usoda domovine in čast naroda, se ojačani v svoji sokolski in državljski zavesti vračamo k svojemu rednemu, a povečanemu delu po župah, društvih in četah. Pozivamo vse svoje pripadnike, naj imajo stalno v mislih, da je vse naše vzgojno delovanje neogibno in brez izjeme zvezano s sokolsko telovadnico v najširšem pomenu te besede. Strnimo, sestre in bratje svoje vrste v delu za moč in slavo narodove celote, bistrimo um, krepimo mišice, napajajmo srca z bratsko ljubeznijo! Naj pride kakršenkoli klic domovine, jugoslovensko Sokolstvo je vedno pripravljeno s skrajnim naporom vseh svojih moči in z največjimi žrtvami dokazati, da je njeno v življenju in smrti!

V tem smislu pošiljamo vsemu članstvu, naraščaju in deci iskrene in bratske pozdrave.

Zdravo!

Slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Beograd, 1. januarja 1935.

Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

SPORZ

Propagandni billard turnir
S. K. Mure.

V zadnjem času je vsled naglega razvoja različnih sportnih panog in drugih iger moderne dobe interes za billard dokaj padel. Da oživi zanimanje za to lepo igro, je priredil sportni klub Mura propagandni turnir, kateri je izpolnil vsa pričakovanja. Turnirja so se udeležili vsi močnejši igralci Sobote in celo starejši igralci, ki so v zadnjih letih zanemarili billard, so posegli v boj.

Turnir, katerega se je udeležilo 20 igralcev, se je odigral po cup sistemu — igralec, kateri je izgubil, je izpadel iz nadaljnega tekmovanja. Po tretjem kolu so ostali samo štirje tekmovalci Norčič B., Pertot, Kemeny F. in Fürst G. — Norčič je odpravil Fürsta, Pertot pa Kemenya. Ob velikem zanimanju sta se srečala v finalni tekmi Pertot in Norčič B. Norčič je v začetku partije ušel za kakih 30 poenov in to prednost se mu je posrečilo več ali manj obdržati do konca in izvojevati proti izvrstnemu nasprotniku zmago z 200 : 180.

V borbi za tretje mesto je Kemeny premagal Fürsta.

Vrstni red je torej sledeči: 1.) Norčič B., 2.) Pertot K., 3.) Kemeny F., 4.) Fürst G.

Sprejemem 4—5 deklic iz dobrih družin, ki so že dovršile narodno šolo, ki znajo hišna opravila in dobro kuhajo ter bi se radi pridružile nemškega jezika. Sprejemem jih takoj za dobo 6-12 mesecev v brezplačno oskrbo. EDVARD RÖSSLER, direktor v pok. Bodonci št. 86.

Kakor vsako leto, tako tudi letos popravljamo eno naše čevlje in gatale KOLOSA JANEZ čevljar v M. Soboti, Cvetna ul. 5.

